HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

רבי שמעון. בפרק מרובה[ס] ובכסוי הדם[ע] ובגמוז ותמת בנו[פ]: **הפיגה עבודה כוכבים.** לזבחי מתים לסוריס וכן סור הנסקל דמסנגמר דינו לסור בהנאה כלמרינן בב"ק (דף מח.) ובפסחים (דף כב:) מממעט שנאמר[צ] סקול יסקל מיני יודע שהוא עבילה וגבילה כו': **בשוגג יאכל לפי' בו ביום: במזיד לא יאכל.** הוא לעולם אבל לחברים ישראלים מוכנים: **ר' יהודה אומר בשוגג יאכל. הוא** למועלי שבת ולא בו ביום קנסינן שוגג אטו מזיד: **במזיד לא יאכל. הוא** עולמית אבל לחברים: **ר' יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל.** בסנהדרין גרסינן **יֹאכַל: נֹאכְלִים.** ישראל: **לא לו ולא לאחרים.** ישראל אבל מוכרו ונותנו לעובדי כוכבים: **מ"ט דר' יוחנן הסנדלר.** דאמר מעשה שבת מסורין בהכילה: **יכול אפילו בשוגג.** תאסר בהכילה אם שגגו בביטול אבל יודע שהוא שבת: **מחלליה וגו'.** היכא דאיכא חיוב מיתה אסירי בהכילה כי קודם: **במזיד אמרתי.** שהוא מסור לקודם להא גבי חיוב מיתה כתיב ולא בשוגג: **מעשה שבת.** במזיד מסורין מן התורה בהכילה לר' יוחנן הסנדלר: **מ"ט דרבנן.** דפליגי אדרבי מאיר ופטרי מקנס אדעבד ומשום הוא"ל ודעבד על ידי אחר תוקיעמתא הא שחיטה רחויה היא מדאורייתא: **משחרת.** לעבודת כוכבים ומסור הנסקל: **כיון דשחט ביה פורתא איפסיר ליה.** דאמר מר (חולין דף מ.) היתה בהמת חבירו רבועה לפני עבודת כוכבים כיון שנחט בה סימן אחד נאסרה: **נאו דמריה קא עבד.** להא מיתסרא עליה ומיבעי דמשלומי מרבעה ומשום טבילה כתיב בהו[ק] ועד גמר שחיטה לא מיחייב ומקמי דמטי גמר שחיטה מיתסרא בהנאה על בעליה ומהיכי שעמא דפסקה מייתי דאי אימא לא הדרא בעינא ונאו דמריה היא: **נאומר נגמר וזיכה הוא עובדה.** לעבודת כוכבים. אינו עובד לעבודת כוכבים עד גמר זביחה: פלוגתא דר' יעקב בבבא קמא: **התזירו שומר נבעליו מוזר.** דאמר ליה תורת משלמת לי תורת משלמים לך: **לממון דמי.** והאי נמי מ"ג דלא שוי מידי גורם לממון הוא דכי ליתא בעי למשלומי ליה תורת מעלין: דר' שמעון בבבא קמא בפרק מרובה [עד:] קדשים שחייב בחטאותיהן משלם תרבעה ומשום הוא דגורם לממון הוא ומ"ג דהקדש נאו ממון בעלים הוא ובהקדש לא שייך קנס דרעהו כתיב[ת]: **רבה** גרסינן בכולהו. ומדא מדאמר לקמן [לה:] ג"ל רב פפא לאביי דרבה דאמר חידוש הוא כו' ואם איתא דרבה גרסינן הא רב פפא תלמידו של רבה היה דלאמר לקמן [לה.] אמר ליה רב פפא לרבה הי מכה מאי שנא דשבקיה לרבה ולא שייליה [לאתויי שמעתיה] ושייליה לאביי [שמעתא דרבה] אלא גרסינן ורב פפא לא היה בימיו ושייל לאביי שהיה תלמידו של רבה: **רבה אמר נעולם נבועמו** ור' **רבי שמעון היא דאמר שחיטה שאינה ראויה לא שמה שחיטה.** תימה דעד כאן לא פליגי רבנן התם גבי חומו ואת בנו אלא דלמפרש התם בחולין (דף פה.) טעמא דנין שחיטה מפרוס מפחוטי חוץ ואין דנין שחיטה מטבילה אבל הכא גבי תמלומי ד' וה' דכתיב טבילה אית לן למילף טבילה מטבילה ולא שמה שחיטה ומור"י דאיכא למימר דנין דבר הנאמר בסיני מדבר הנאמר בסיני ואין דנין דבר הנאמר בסיני מטבות טבח והכן טבילה נאמר בסיני והתם נמי ה"מ למימר הכי אלא דמיחייב מיתה אבל שחיטה גבי חומו ואת בנו הוה ילפינן הכא והתם מטבות טבח והכן טבילה מטבילה מע"ג דלא נאמרה בסיני דהוי כדאמרי מדלילף טבילה משחיטה דלא נאמרה בסיני מע"ג דלא נאמרה בסיני אבל שחיטה אלא מדאיכא למימר דנין טבילה מתמלומי ד' וה' מטבילה ולמילף מהתם משחיטה לחומו ואת בנו דכיון דשקולים הן ואיכא למילף הכי ואיכא למילף הכי אית לן למימר דנין דבר הנאמר בסיני ממה שנאמר בסיני[ס]:

המבשל בשבת בשוגג יאכל. פי' בו ביום ואפילו הוא כדמוכח בפ' כירה (שבת לח.) דבעו מרבי חייא בר אבא שבת קדירה על גבי כירה ובשלה בשבת בו' על המבשל בשבת בו' בשוגג יאכל ולחומו שבת לא בעי התם מי אסיר גזרה שלא יאמר שוכח הוי במזיד לא יאכל פירוש הוי הוא דין לאחרים בו ביום אבל במזלמי שבת לדידיה נמי אסיר להא בפ' קמא דחולין (דף טו. ושם) מהיכא מתני להשוחט בשבת וביה"כ לא"פ שמתחייב נפשו שחיטתו כשרה פריך ונוקמא במזיד ור' מאיר ומקני לא שלקא דעתין דקסבר שבת דומיא דיה"כ מה יה"כ לא שנא שוגג ול"ש מזיד והשתא מי לאחרים אסיר בו ביום לפרוך ממזיד גופיה מה יה"כ לא שנא לו ולא שנא לאחרים כו' ומי לדידיה אסור אף למועלי שבת הוה ליה למימר שחיטתו כשרה קתני ל"ש לו לא שנא לאחרים דקתמר התם על ר' יוחנן הסנדלר ועוד דל"כ היינו מזיד דר' יהודה כמו שפירש ומדאסרין לרבי יהודה לאפוקי מזיד במילתיה משמע דפליג נמי למזיד: **בשוגג יאכל במוצאי שבת.** בשוגג דר' יהודה הוי כמו שפירשתי מזיד דר"מ דהא מוקי התם מתני' דהשוחט בשבת כוותיה: **במזיד לא יאכל עולמית.** הוא אבל לחברים מוכנים לאי מחברים נמי לכל עולמים בדידיה, אבל לאחרינא אסרי, לאיהו דעבד מיהקון קנסוהו רבנן אבל לחברי לא, תנא נמי ריש נדרים (חולין קו.). **במזיד לא יאכל.** הוא, עולמית, אבל לחברים מוכנים (ב"ק עא.). ר' יוחנן הסנדלר אומר **בשוגג יאכל.** הוא עצמו, למוצאי שבת. לאחר שהמתין כבדי שיעשו, אבל בשבת לא, לקנס שוגג אטו מזיד (גיטין נג.) וכו ביום לא הוא ולא לאחרים (ב"ק שם) דלמ"ג דבשוגג חיוב קלילה ליכא, עבירה מיהא ליכא ובעינן בכדי שיעשו, ולא נמעייה הכא מעבירה, ואיידי דצעי למיתני קיפא לא יאכל עולמית בדידיה, אבל לאחרינא שרי, לאיהו דעבד מיהקון קנסוהו רבנן אבל לחברי לא, תנא נמי ריש נדרים (חולין קו.). **במזיד לא יאכל.** הוא, עולמית, אבל לחברים מוכנים (ב"ק עא.). ר' יוחנן הסנדלר אומר **בשוגג יאכל** למוצאי שבת לאחרים. בכדי שיעשו, כר' יהודה דמשוי ליה עבירה אף בשוגג, ובדידיה מדלרבי יהודה לחולו רבי יהודה אבי ליה לאורתא אפילו לדידיה, לא קנסי שוגג אטו מזיד, ור' יוחנן קנסי שוגג אטו מזיד, הלכך חיטו לעבד לאיהו קנסו רבנן, אחריני לא קנסו, אלא בכדי שיעשו ימתינו לא ניתהני מעבירה (חולין שם). **במזיד לא יאכל עולמית.** לאו משום קנסא הוא להא מחריני לא עבוד לאיהו, אלא משום דלא מקלקל בשוגג. יפסר בהכילה (ב"ק עא.). יכול אפילו בשוגג. קודם הוא, היכא דשייך דין מיתה, ולא בשוגג (שם). כיון דשחט ביה פורתא איתסר ליה. משום זבחי מתים, דקם"ל יצאו בשחיטה מתחלה נאסרה משום זבחי מתים, ולענין מעלומין דו"ש ובטבחו כולו בעינן כדלמרינן לקמן, כי גמר ליה לאו דמריה קטבחה ממנו קודם שחיטה ונאסרה עליו והוה ליה כמו שהבהילה לאור קודם שחיטה, דמשום קבן וכפל ותו לא (ב"ק עא:). לע"ז הוא עובד בגמר זביחה הוא עובדה. לע"ז הוא עובד בגמר זביחה ולא בתחילה (ב"ק עא:). שמסרו לשומר. שמסרו בעליו לשומר קודם שהחזיק (שם). החזירו שומר לבעליו מוחזר. ותאמר לו הרי שלך לפניך, ממלמת שתשע"ש שתיו שוה כלום, גורם לממון הוא דכל זמן שהוא קיים שומר פוטר את עצמו בו ואם יאכל ישלם למיו (שם).

לא א מיי' פי"ב מהל' שחיטה הל"ג וכהל"ו עי"ש בלח"מ] ופי"ד הל' י ופי"ב מהל' גניבה הל' ח סמג עשין סד ועה"ל ולאוין קמט טוש"ע י"ד סימן טז סעיף ט ופי' כח סעיף יז וטור מ"מ סימן שכ:

לב ב מיי' פ"ש מהל' שחיטה הל' כט סמג עשין סג טוש"ע י"ד סי' סה סעיף ב:

לג ג ד מיי' פ"ו מהל' שבת הל' כג סמג לאוין סה טוש"ע מ"ח סימן שיח סעיף ג:

לד ה מיי' פ"ו מהל' מועל הל' ו טוש"ע מ"מ סי' שפו סעי' ב:

מוסף רש"י

שחיטה שאינה ראויה. לאכילה, לא שמה שחיטה. וכל מיום ואילך שחיטה הבא על ידי שחיטה, אינו מל עליה (קדושין נח.). **וביום הכפורים.** מתחייב כרת (חולין יד.). **המבשל בשבת בשוגג יאכל.** הוא עצמו ולא בשבת אחר (ג"מ נג.) ואפילו הוא עצמו ואפילו בו ביום (ב"ק עא. חולין טו.). ואין צריך להמתין על הערב בכדי שיעשו, דהא לתמריכן לערב בכדי שיעשו ליה לי"ט שחל להיות אחר השבת לעבד ישראל מיקורב ומיזד לחילול מיוחד, דלא בשוגג לא מיקורב, אלא שמתה מלאכה בשבת (חולין שם). **במזיד.** לחילול מיקורב, **לא יאכל.** בו ביום עד שתחשך וכבדי שיעשו, והוא הדין לאחרים אבל לחבור למוליה בו ביום, דטעמא משום דלא נמעייה הנאה מיקורב, אבל בשוגג לא הוא וכי אסי לאורתא בכדי שיעשו לא מצי לאהנויי בהאי דידיה דאמרינן דשמעינן דבעי להתירא, תני עמי פיקא דדידיה (שם, וכנ"ל ב"ק עא.) לו: לא יאכל הוא משום קנס אבל אחרים מוכלין (חולין קטו.). **ר' יהודה אומר בשוגג יאכל.** הוא עצמו, **למוצאי שבת.** לאחר שהמתין כבדי שיעשו, אבל בשבת לא, לקנס שוגג אטו מזיד (גיטין נג.) וכו ביום לא הוא ולא לאחרים (ב"ק שם) דלמ"ג דבשוגג חיוב קלילה ליכא, עבירה מיהא ליכא ובעינן בכדי שיעשו, ולא נמעייה הנאה מעבירה, ואיידי דצעי למיתני קיפא לא יאכל עולמית בדידיה, אבל לאחרינא שרי, לאיהו דעבד מיהקון קנסוהו רבנן אבל לחברי לא, תנא נמי ריש נדרים (חולין קו.). **במזיד לא יאכל.** הוא, עולמית, אבל לחברים מוכלים (ב"ק עא.). **ר' יוחנן הסנדלר אומר בשוגג יאכל** למוצאי שבת לאחרים. בכדי שיעשו, כר' יהודה דמשוי ליה עבירה אף בשוגג, ובדידיה מדלרבי יהודה לחילו רבי יהודה אבי ליה לאורתא אפילו לדידיה, לא קנסי שוגג אטו מזיד, ור' יוחנן קנסי שוגג אטו מזיד, הלכך חיטו לעבד לאיהו קנסו רבנן, אחריני לא קנסו, אלא בכדי שיעשו ימתינו לא ניתהני מעבירה (חולין שם). **במזיד לא יאכל עולמית.** לאו משום קנסא הוא להא מחריני לא

תורה אור השלם

1. וְשָׁמְרָתֶם אֶת הַשַּׁבָּת כִּי קֹדֶשׁ הוּא לָכֶם מְחַלְלֶיהָ מוֹת יוּמָת כִּי כָּל הָעֹשֶׂה בָהּ מְלָאכָה וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִקֶּרֶב עַמֶּיהָ:

שמות לא יד